

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXV > Wartość i znaczenie wieku dorastania.

Wartość i znaczenie przemian związanych z wzrastaniem dziecka

WARTOŚĆ XXV

Wartość i znaczenie wieku dorastania.

Wartość i znaczenie przemian związanych z wzrastaniem dziecka

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój emocjonalny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Zrozumienie własnych emocji i umiejętne nimi kierowanie

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Budowanie właściwych relacji z innymi

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Znaczenie dojrzewania, dorastania dziecka.
- Znaczenie rozwoju emocjonalnego i kształtowanie się uczuć.
- Rozpoznanie swojej seksualności i ukształtowanie się płci emocjonalnej¹.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIA, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Męskość i kobiecość naturalnie przygotowują do pełnienia określonych ról odpowiadających danej płci.
- Rozwój fizyczny i psychiczny człowieka świadczy o jego naturalnym powołaniu do relacji międzyosobowych.
- Płeć jest darem i wartością kształtującą osobowość.
- Sensem jednej płci jest ukierunkowanie na płęć przeciwną.

Zasady

- Szanuję swoją seksualność, płęć; staram się zrozumieć płęć odmienną.

¹ A. Capella, *Corso di anatomia e fisiologia della riproduzione umana*, Istituto Giovanni Paolo II per Studi su Matrimonio e Famiglia, Roma 2001, p. 22.

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXV > Wartość i znaczenie wieku dorastania.

Wartość i znaczenie przemian związanych z wzrastaniem dziecka

- Moje dojrzewanie seksualno-emocjonalne traktuję jako drogę do osiągnięcia wieku dojrzałego.
- Mam świadomość, że seksualność i reakcje emocjonalne, które pojawiają się wraz z dojrzewaniem, powinny służyć mojemu samowychowaniu².
- Otaczam się ludźmi, którzy właściwie i odpowiedzialnie traktują własną seksualność.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Seksualność przynależy do natury człowieka i jest jego wartością.
- Dziecko ma określoną płęć: biologiczną (chromosomową i gonadyczną, hormonalną) i osobową (ukształtowaną przez wychowanie), które stanowią o indywidualności człowieka³.
- Do określonej płci przynależy odpowiednie zachowanie, wyrażanie emocji i uczuć oraz relacja z innymi.

Zasady

- Akceptuję płęć mojego dziecka, znam trudności i problemy, jakie pojawiają się w okresie dojrzewania fizycznego i psychicznego.
- Swoim postępowaniem i zachowaniem pokazuję właściwe role osobowe i społeczne danej płci.
- Pilnie obserwuję rozwój psychoseksualny mojego dziecka, rozmawiam z nim na tematy dotyczące seksualności natury ludzkiej, pomagam mu przezwyciężyć powstające trudności, emocjonalne napięcia⁴.
- Moja relacja osobowo-seksualna w małżeństwie i rodzinie pomaga dziecku (dzieciom) zrozumieć piękno, znaczenie i godność określonej płci⁵.

² „Wpisane w ludzką naturę popędy, których człowiek nie jest jednak biernym wykonawcą, mają charakter służebny w świadomym działaniu ludzkim. Wynika stąd konieczność bardzo wczesnego «uczłowieczania» popędów poprzez wychowanie”. *Człowiek – osoba – płęć*, dz. cyt., s. 125.

³ „Akceptacja płci dziecka przez rodziców ma duże znaczenie dla jego rozwoju psychicznego i dla szybkiego rozpoznania własnej płci”. *Człowiek – osoba – płęć*, dz. cyt., s. 126.

⁴ „Na rodzinach spoczywa też szczególna odpowiedzialność w sferze wychowania seksualnego. Istotne znaczenie dla harmonijnego wzrastania ma fakt, by dzieci stopniowo i w sposób uporządkowany poznawały sens płciowości oraz uczyły się doceniać ludzkie i moralne wartości z nią związane. Ze względu na powiązania zachodzące pomiędzy wymiarem płciowym osoby a jej wartościami etycznymi, wychowanie ma doprowadzić do znajomości zasad moralnych i uznania ich za konieczną i cenną gwarancję odpowiedzialnego wzrostu osobowego w dziedzinie płciowości ludzkiej. Rodzice są zobowiązani do zweryfikowania sposobów realizacji wychowania seksualnego w instytucjach wychowawczych w celu sprawdzenia, czy tak ważny i delikatny temat podejmowany jest we właściwy sposób”. KNSK 243.

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXV > Wartość i znaczenie wieku dorastania.

Wartość i znaczenie przemian związanych z wzrastaniem dziecka

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Każdy człowiek, dziecko, wychowanek ma określoną płeć; zgodnie z nią reaguje, postępuje i przeżywa swoją osobowość.
- Seksualność człowieka jest jego wartością.
- Płeć biologiczną dziedziczymy, a płeć osobową zdobywamy przez samowychowanie i wychowanie.
- Koedukacyjny charakter szkoły służy do ukazania wartości, piękna i daru, jakim jest płeć⁶.

Zasady

- Moim zachowaniem i relacjami interpersonalnymi ukazuję innym nauczycielom i uczniom, co znaczy postępować zgodnie ze swoją płcią.
- Poprzez ukazanie różnic pomiędzy kobiecością i męskością, uczę młodzież wzajemnego szacunku dla płci przeciwnej.
- Uczę, że wiek dojrzewania nie musi być okresem buntu, ale czasem świadomego i twórczego formowania osobowości.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Organizujemy warsztaty w grupach niekoedukacyjnych. Chłopcy mają za zadanie określić, czego mogliby się nauczyć od dziewczynek, dziewczynki – analogicznie. Na koniec grupy przedstawiają efekty swoich przemyśleń i wymieniają się spostrzeżeniami.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Następuje korelatywny rozwój biologiczny, emocjonalny i osobowy dziecka. Rodzice i wychowawcy pomagają dziecku przeżywać i rozumieć różnice wynikające z płci. Dziecko identyfikuje się z rodzicem tej samej płci. Ten wzorzec jest postawą prawidłową.

⁵ „Dziecko tworzy sobie pojęcie miłości, małżeństwa, rodziny, męskości – ojcostwa oraz kobiecości – macierzyństwa w oparciu o więź miłości między ojcem i matką. Uczestnicząc w miłości małżeńskiej swoich rodziców, która ma również wymiar seksualny, spontanicznie odkrywa, że istotą seksualności jest wyrażanie wzajemnej miłości, z której rodzi się nowe życie. Osobiste odczucie dziecka, że jego życie to owoc miłości ojca i matki, jest najważniejszą informacją w całym wychowaniu seksualnym”. J. Augustyn, *Wychowanie seksualne w rodzinie i w szkole*, Kraków 1999, s. 28.

⁶ „Niech nauczyciele współpracują przede wszystkim z rodzicami i niech razem z nimi uwzględniają w całym procesie wychowawczym różnicę płci i wyznaczoną przez Bożą Opatrzność każdej płci właściwą rolę w rodzinie i w społeczeństwie”. DWCH 8.

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXV > Wartość i znaczenie wieku dorastania.

Wartość i znaczenie przemian związanych z wzrastaniem dziecka

2.10. ZAGROŻENIA

Dzieci nie rozumieją ról płci we własnej rodzinie, ze względu na brak (emocjonalny albo fizyczny) rodzica lub rodziców w domu. Rodzice i wychowawcy często nie dostrzegają problemów dziecka w tym zakresie. Nie potrafią rozmawiać, dyskutować i ukazywać właściwych postaw.